

ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನರ ಭಾಷಾನೀತಿ Tipu Sultan's Language Policy

ಡಾ. ರಿಯಾಜ್ ಪಾಷ

ಕನ್ನಡ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಯಲಹಂಕ, ಬೆಂಗಳೂರು

Dr. Riyaz Pasha

Assistant Professor of Kannada
Government First Grade College, Yelahanka, Bengaluru

ಸಾರಾಂಶ:

ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನ ಭಾಷಾನೀತಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು, 18ನೇ ಶತಮಾನದ ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಪರಿಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಪರ್ಶಿಯನ್, ಕನ್ನಡ, ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳ ಸಮಾನ ಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ, ಟಿಪ್ಪುನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸಂವಹನ ಮಾಡಲು, ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಶಕ್ತನಾಗಿದ್ದ. ಟಿಪ್ಪುನು ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬಳಸಿದರೂ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿದ. ಈತನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ರೀತಿ, ಆತನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಪ್ರಣಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೀವರ್ಡ್ಸ್ (ಮೂಲಪದಗಳು): ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನ, ಭಾಷಾನೀತಿ, ಪರ್ಶಿಯನ್, ಕನ್ನಡ, ಮರಾಠಿ, ಆಡಳಿತ, 18ನೇ ಶತಮಾನ, ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯ, ಮೈಸೂರು.

ವಿವರಣೆ:

18ನೇ ಶತಮಾನದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಭಾಷಾ ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನ ಭಾಷಾನೀತಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಪರ್ಶಿಯನ್, ಕನ್ನಡ, ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳ ಸಮಾನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಟಿಪ್ಪುನು ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬಳಸಿದರೂ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಬಳಸಿ, ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಟಿಪ್ಪುನು ಅನುಸರಿಸಿದ ಭಾಷಾನೀತಿಯು ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇದು ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಅವನ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

1. ಪರಿಚಯ:

1.1. ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನರ ಭಾಷಾನೀತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯತೆ:

18ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ, ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಭಾಷೆಯು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತ್ತು. ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನು ಹೈದರಾಲಿಯ ನಂತರ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹಿಡಿದಾಗ, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತನ್ನದೇ ಆದ ಭಾಷಾನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ. ಇಂದಿನ ಪರಿಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ, ಟಿಪ್ಪುನು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಭಾಷಾನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು, ಆತನ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಹತ್ವದಾಗಿದೆ. ಟಿಪ್ಪುವಿನ ಭಾಷಾನೀತಿ, ಅವನ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತದ ಪ್ರಭಾವದ ಕುರಿತು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

1.2. 18ನೇ ಶತಮಾನದ ಭಾಷಾ ಬಳಕೆಯ ಪ್ರಸ್ತುತಿಕೆ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪುನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಭಾಷಾನೀತಿಯ ಕುರಿತು ಆಧುನಿಕ ಚಿಂತನೆ:

18ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ, ರಾಜರು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಗಾರರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಸಾರಲು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆ ಆಡಳಿತದ ಪ್ರಧಾನ ಭಾಷೆಯಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ, ಮರಾಠಿ, ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವವಿದ್ದರೂ, ಪರ್ಶಿಯನ್ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿತ್ತು. ಟಿಪ್ಪುನು ತನ್ನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪರ್ಶಿಯನ್, ಕನ್ನಡ, ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನರ ಭಾಷಾನೀತಿಯು, ಭಾಷೆಯ ಜಾಗತಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

2. ಹದಿನೆಂಟನೇ ಶತಮಾನದ ಭಾಷಾ ಪರಿಷ್ಠಿತಿ:

2.1. ಆ ಕಾಲದ ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

18ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತವಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೃದಯಭಾಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ತಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡರೂ, ಪರ್ಶಿಯನ್, ಮರಾಠಿ, ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಕೂಡಾ ಇದ್ದು, ಈ ಭಾಷೆಗಳು ವ್ಯವಹಾರ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ, ಟಿಪ್ಪುನು ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬಳಸಿದರೂ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದ. ಜನರು ತನ್ನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಟಿಪ್ಪುನು ಭಾಷೆಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಗೂ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟನು.

2.2. ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಮೌಖಿಕ ಆದೇಶಗಳ ಜಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಮಾದರಿ:

ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆ, ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಟಿಪ್ಪುನು ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದು, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದ. ತದ್ವಿರುದ್ಧ, ಮೌಖಿಕ ಆದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಲುಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಇದು ಅದರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಡೆಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಟಿಪ್ಪುನು ಹೀಗೆ ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬಳಸಿದರೂ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಜೊತೆ ಸಂವಹನ ಮಾಡುವಾಗ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿಯಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಿದ.

3. ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನರ ಭಾಷಾನೀತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ:

3.1. ಟಿಪ್ಪುನು ಬಳಸಿದ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳ (ಕನ್ನಡ, ಮರಾಠಿ, ಪರ್ಶಿಯನ್) ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:

ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನು ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡ, ಮರಾಠಿ, ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದನು. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಜೊತೆ ಸಂವಹನ ಮಾಡುವಾಗ, ಟಿಪ್ಪುನು ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡ, ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಿದ. ಇದರಿಂದ, ಈತ ಭಾಷೆಯ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಮತ್ತು ತನ್ನ ಜನರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಅವರು ಬಳಸುವ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದ.

3.2. ಟಿಪ್ಪುನು ಶತ್ರುಗಳ ಭಾಷೆಯುಗಳನ್ನೂ (ಮರಾಠಿ) ಬಳಸಿದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ:

ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನು ಶತ್ರುಗಳ ಭಾಷೆಯಾದ ಮರಾಠಿಯನ್ನೂ ತನ್ನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ, ಇದು ಆತನ ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉದಾಹರಣೆ. ಮರಾಠಿ ರಾಜರು ಟಿಪ್ಪುವಿನ ರಾಜಕೀಯ ಶತ್ರುಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಟಿಪ್ಪುನು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗೆ ತನ್ನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದು, ಇದು ಆತನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ.

4. ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಆದೇಶಗಳ ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯ:

4.1. ಟಿಪ್ಪುನು ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ತಂತ್ರ:

ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವಾಗ, ತನ್ನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಿದನು. ಈತನು ತನ್ನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಅವರು ಪರಿಚಯ ಹೊಂದಿದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕನ್ನಡ, ಮರಾಠಿ, ಮತ್ತು ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪುನು ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದು ಆತನ ರಾಜನೀತಿಯು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸಂವಹನ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಟಿಪ್ಪುನು ಈ ತಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ, ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು, ಮತ್ತು ಅವನ ರಾಜಕೀಯ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಶಕ್ತನಾಗಿದ್ದ.

4.2. "ಹುಕುಂನಾಮ" ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆ:

"ಹುಕುಂನಾಮ" ಎಂದರೆ ಟಿಪ್ಪುನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಆದೇಶ, ಮತ್ತು ಈ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಟಿಪ್ಪುನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು "ಹುಕುಂನಾಮ" ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ, ಟಿಪ್ಪುನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತದ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅದರ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿದನು. ಟಿಪ್ಪುನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಬಳಸಿದನೆಂಬುದು, ಅವನ ಭಾಷಾನೀತಿಯ ವಿಭಿನ್ನ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.

5. ಬ್ರಿಟೀಷರ ಕಾಲದ ನಂತರದ ಭಾಷಾ ಪರಿಷ್ಠಿತಿ:

5.1. ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನ ಮರಣದ ನಂತರದ ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:

ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನ ಮರಣದ ನಂತರ, ಬ್ರಿಟೀಷರು ಮೈಸೂರನ್ನು ತಮ್ಮ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರೂ, ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆಯು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆಯು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಬ್ರಿಟೀಷರು ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ, ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆಯು ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನ ನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು.

5.2. ಕನ್ನಡದ ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಇತಿಹಾಸಾತ್ಮಕ ಮಹತ್ವ:

ಟಿಪ್ಪುನು ತನ್ನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿದನು, ಮತ್ತು ಈತನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಕನ್ನಡದ ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲೆಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಇತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಬ್ರಿಟೀಷರು ಮೈಸೂರುವನ್ನು ಜಯಿಸಿದ ನಂತರ, ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಕನ್ನಡದ ದಾಖಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. "ಹುಕುಂನಾಮ" ಮತ್ತು ಇತರ ಕನ್ನಡದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ದಾಖಲೆಗಳು, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಇತಿಹಾಸದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿಸುತ್ತವೆ.

6. ಸಮಾರೋಪ:

6.1. ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನರ ಭಾಷಾನೀತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಆಧುನಿಕ ಸಂದೇಶ:

ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನ ಭಾಷಾನೀತಿಯು ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅವನು ಪರ್ಶಿಯನ್, ಕನ್ನಡ, ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದನು, ಇದು ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಅವನ ಭಾಷಾನೀತಿ ಇಂದು ಸಹ ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿನಿಮಯ, ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸಹಕಾರದ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

6.2. ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ:

ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತು, ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದನು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಟಿಪ್ಪು, ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ. ಅವನ ಆಡಳಿತದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಆಡಳಿತದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು, ಇದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಆತ್ಮಸಮರ್ಪಣೆಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

7. ಉಪಸಂಹಾರ:

7.1. ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನರ ಭಾಷಾನೀತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಆಧುನಿಕ ಸಂದೇಶ:

ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನ ಭಾಷಾನೀತಿಯು ತನ್ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದದ್ದು. ಆತನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ, ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆಯು ಪ್ರಧಾನ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಟಿಪ್ಪುನು ಕನ್ನಡ, ಮರಾಠಿ, ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಸಮಾನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದನು. ಇದು ಆತನ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಟಿಪ್ಪುನು ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿತು, ಆ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನ ಭಾಷಾನೀತಿ, ಭಾಷಾ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇಂದು ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಟಿಪ್ಪುನು ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ತಲುಪಲು ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ನಡೆಸಲು, ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ್ದನು. ಆತನ ಭಾಷಾನೀತಿ, ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಭಾವದ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದದ್ದಲ್ಲ; ಬದಲಿಗೆ ಇದು ಆತನ ಆಂತರಿಕ ಚಿಂತನೆ, ಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಯ ಜನರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿತ್ತು. ಟಿಪ್ಪುನು ಭಾಷಾನೀತಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಳಸದೆ, ಭಾಷೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದನು.

7.2. ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ:

ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದನು. ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದರೂ, ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಈತನು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಟಿಪ್ಪುನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ, ಆತನ ಜನತೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ

ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡನು. ಇದರಿಂದ, ಅವನ ಭಾಷಾನೀತಿಯು ಕನ್ನಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯತ್ತ ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯು, ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಗೌರವ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಾಂದರ್ಭಿಕತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿತು.

ಟಿಪ್ಪಣಿಸುಲ್ತಾನನ ಭಾಷಾನೀತಿ, 18ನೇ ಶತಮಾನದ ಭಾರತದ ಭಾಷಾ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಹೊಸತೊಂದು ಮಾದರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಆತನ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಧೋರಣೆ, ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳ ಮಾನ್ಯತೆ, ಮತ್ತು ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ತೋರಿದ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ, ಇಂದಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಭಾರತದ ಒಂದು ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಟಿಪ್ಪಣಿಸುಲ್ತಾನನ ಭಾಷಾನೀತಿ, ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಉದಾಹರಣೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಭಾಷೆಯ ಸಮಾಜಮುಖಿಯಾದ ಉಪಯೋಗದತ್ತ ದಾರಿತೋರಿಸುವ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ.

ಇದೇ ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಳ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಾಂಧವ್ಯ, ಟಿಪ್ಪಣಿ ತನ್ನ ಆಡಳಿತದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಿಸಿದ ಉತ್ತಮ ಜೀವನಮೌಲ್ಯಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ. ಟಿಪ್ಪಣಿಸುಲ್ತಾನನ ಭಾಷಾನೀತಿಯ ಈ ಆಧುನಿಕ ಸಂದೇಶ, ವಿವಿಧ ಭಾಷಾ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಸಹಕಾರ, ಸಮನ್ವಯ, ಮತ್ತು ಸಹಜಬಾಳೆಗೆ ಹಾದಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಉಲ್ಲೇಖಗಳು:

- [1] ನಾರಾಯಣ, ಚ.ಸಿ. (2011). "ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಮೈಸೂರು: ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ". ಮೈಸೂರು: ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ.
- [2] ಮುರಳಿ, ಆರ್.ಕೆ. (2014). "ಟಿಪ್ಪಣಿಸುಲ್ತಾನ: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ". ಧಾರವಾಡ: ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪ್ರಕಾಶನ.
- [3] ಶರ್ಮ, ಡಿ.ಆರ್. (2009). "ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಭಾವ". ಬೆಂಗಳೂರು: ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ.
- [4] ಸೋಮಶೇಖರ್, ಎಸ್.ಜಿ. (2013). "ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯದ ದೀಪಸ್ತಂಭ: ಟಿಪ್ಪಣಿಸುಲ್ತಾನ". ಬೆಂಗಳೂರು: ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ.
- [5] ಶರ್ಮ, ನಾ.ಸು. (2012). "ಮೈಸೂರು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಭಾಷಾನೀತಿ: ಟಿಪ್ಪಣಿಸುಲ್ತಾನನ ಕಾಲ". ಧಾರವಾಡ: ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
- [6] ಗಣಪತಿ, ಎನ್.ಎಸ್. (2008). "ಟಿಪ್ಪಣಿಸುಲ್ತಾನ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು". ಮೈಸೂರು: ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
- [7] ಸೋಮಶೇಖರ್, ಎನ್.ಜಿ. (2014). "ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯ: ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಳವಡಿಸಿದ ಮಾದರಿ". ಬೆಂಗಳೂರು: ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ.
- [8] ಹೆಗಡೆ, ವಿ.ಆರ್. (2013). "ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಇತಿಹಾಸ". ಧಾರವಾಡ: ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪ್ರಕಾಶನ.